

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/31/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222200133
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6222200133.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu Mgr. Martina Štubniaka a JUDr. Danice Kočičkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti G.: Q., nar. XX. XX. XXXX, K., nar. XX. XX. XXXX a M., nar. XX. XX. XXXX, všetky trvale bytom XXX XX M. S. XX, t. č. D. X, XXX XX N. E., zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, deti rodičov: matky Q. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX M. S. a otca Q. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom D. X, XXX XX N. E., v konaní na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým a uloženie výchovných opatrení, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Banskej Bystrici n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté deti G.: Q., nar. XX. XX. XXXX, K., nar. XX. XX. XXXX a M., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti ich otca Q. G., nar. XX. XX. XXXX.

II. Matka je povinná na každé z maloletých G.: Q., nar. XX. XX. XXXX, K., nar. XX. XX. XXXX a M., nar. XX. XX. XXXX platiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca Q. G., nar. XX. XX. XXXX, počnúc doručením tohto uznesenia.

III. Toto neodkladné opatrenie trvá do právoplatného skončenia konania o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým a návrhu Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na uloženie výchovných opatrení vedeného na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 14P/10/2022.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na Okresnom súde Veľký Krtíš prebieha konanie pod sp. zn. 14P/10/2022 o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým a návrhu Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na uloženie výchovných opatrení. Okresný súd rozsudkom č. k. 14P/10/2022 - 88 zo dňa 08. 06. 2022 zmenil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/150/2021 - 45 (poznámka odvolacieho súdu zrejme chyba v písaní a správne malo byť 7P/150/2014) zo dňa 27. 05. 2015 vo výroku o výživnom na maloletých Q., K. a M. tak, že otec maloletých Q. G., nar. XX. XX. XXXX je povinný prispievať na výživu mal. detí G. Q., nar. XX. XX. XXXX, K., nar. XX. XX. XXXX a M., nar. XX. XX. XXXX zvýšeným výživným v sume 75 Eur mesačne na každého z nich, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky Q. T., nar. XX. XX. XXXX, počnúc dňom 08. 06. 2022 (I. výrok). Nariadil nad výchovou maloletých detí dohľad (II. výrok) a zároveň maloletým deťom a ich matke uložil výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko psychologických služieb ÚPSVaR Veľký Krtíš (III. výrok). Konanie v časti osobnej starostlivosti a v časti návrhu na uloženie napomenutia maloletým zastavil (IV. výrok). Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (V. výrok).

2. Na základe včas podaného odvolania otcom maloletých detí prebieha odvolacie konanie, pretože otec po rozhodnutí súdom prvej inštancie sa následne domáhal zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a úpravy vyživovacej povinnosti.

3. Po rozhodnutí okresného súdu vo veci samej avšak už v rámci odvolacieho konania, podal otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne zveriť maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko tieto od 30. 06. 2022 spolu s otcom žijú v jeho domácnosti vo N. E.. Zároveň žiadal o úpravu vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom tak, že táto bude prispievať na výživu každého maloletého dieťaťa výživným vo výške 75 Eur mesačne.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici po doručení návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia požiadal opatrovníka maloletých detí o prešetrenie pomerov v mieste súčasného bydliska otca. Zo strany opatrovníka maloletých detí bola odvolaciemu súdu predložená správa zo dňa 20. 07. 2022 z ktorej vyplýva, že maloleté deti sú v domácnosti otca od 30. 06. 2022, kedy si ich tento vyzdvihol z domácnosti matky. Otec žije s maloletými deťmi v dvojizbovom prenajatom byte vo N. E., za ktorý platí nájom vo výške 100 Eur + 50 Eur elektrická energia a 27 Eur plyn. S maloletými deťmi nemá žiadne výchovné problémy a tieto ho rešpektujú, poslúchajú a dodržia vzájomne stanovené pravidlá. Samotné maloleté deti si želajú zostať v starostlivosti a domácnosti otca, nakoľko sa pri ňom cítia oveľa lepšie ako pri matke, s ktorou mali v poslednom období narušený vzťah a v podstate vôbec nekomunikovali, a ak komunikovali tak len formou hádok. Dobrý vzťah nemali ani s matkiným priateľom. S otcom majú veľmi dobrý vzťah a sú šťastné a spokojné s tým, že otec si vytvoril podmienky pre to, aby si ich mohol zobrať do svojej starostlivosti, v ktorej chcú zotrvať.

5. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo), ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých strán sporu nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia sleduje predovšetkým záujem maloletého dieťaťa.

9. Podľa § 362 CMP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

10. Civilný mimosporový poriadok obsahuje vo svojej tretej časti iba niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach, a preto sa použijú na neodkladné opatrenia v nesporovom konaní aj všeobecné ustanovenia CSP o neodkladných opatreniach, ktorý vo svojom ustanovení § 325 ods. 2 obsahuje iba demonštratívny výpočet možných typov neodkladných opatrení.

11. V zmysle čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa

zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

12. Odvolací súd poukazuje na to, že pojem záujem dieťaťa nemožno chápať a vykladať zužujúco len ako „záujem zdravia dieťaťa“. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

13. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. S prihliadnutím na skutočnosti uvedené v návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré boli osvedčené predloženou správou zo strany opatrovníka maloletých detí ako aj obsahom spisu sp. zn. 14P/10/2022, v ktorom konaní sa pôvodne samotná matka maloletých detí domáhala zmeny starostlivosti k maloletým deťom a navrhovala ich zverenie do osobnej starostlivosti otca odvolací súd návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Matka výchovu o maloleté deti neovládala a tieto ju ako rodiča nerešpektovali, čo viedlo k častým hádkam nielen s matkou, ale aj jej priateľom, a preto domácnosť matky nebola vhodným prostredím pre život maloletých. Otec však nemal v tom čase ešte vyriešenú bytovú otázku, tak súhlasila s tým, že deti naďalej ostanú u nej. Odvolací súd vzhľadom na to, že otec v súčasnosti už má adekvátnu domácnosť a maloleté deti chcú ostať v domácnosti otca, ktorého autoritu rešpektujú a tento vie na ich vývoj pôsobiť v pozitívnom smere, považoval za dôvodné neodkladným opatrením dočasne zveriť maloleté deti o osobnej starostlivosti otca, rešpektujúc najlepší záujem maloletých detí.

15. V aktuálnom štádiu konania odvolaciemu súdu neprináleží posudzovať, v akom rozsahu je dôvodná zmena úpravy práv a povinností k maloletým deťom, avšak za stavu ku dňu nariadenia neodkladného opatrenia mal odvolací súd osvedčené skutočnosti, na základe ktorých bolo nevyhnutné nariadiť toto neodkladné opatrenie, aby sa zosúladiť faktický stav so stavom právnym v záujme maloletých detí.

16. V zmysle § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Vzhľadom na to, že maloleté deti boli dočasne zverené do osobnej starostlivosti otca, považoval odvolací súd za nevyhnutné nariadiť matke platiť výživné na maloleté deti v nevyhnutnej miere v zmysle ust. § 366 CMP, a preto zaviazal matku maloletých detí k povinnosti platiť na ich výživu na každé z nich výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, a to počnúc doručením tohto uznesenia.

18. Odvolací súd o trovách konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).